

Verhardingsopdruk? Onveilige bomen? Gevaarlijk? Nooit van gehoord ...

Wegen en bomen gaan lang niet altijd samen. In mijn bomenpraktijk valt op dat gemeenten hun taak als weg- en boombeheerder veelal goed op het netvlies hebben staan, en weten dat verhardingsopdruk door bomen en de veiligheid van weg aandacht, inzet en budget vragen. De rechtspraak is daar ook duidelijk over. Denk aan de verplichting tot waarschuwen voor onbekend gevaar (het Veenbroeiarrest), tot specifiek waarschuwen (het Jetblatarrest) en tot het nemen van – tijdelijke – maatregelen bij verhardingsopdruk in de weg (vonnis Stichtse Vecht 2012).

Auteur: mr. A.V.K. Goudzwaard

Deze uitspraken kunnen in het algemeen ook op bomen zelf worden toegepast. Het Jetblatarrest heeft eigenlijk betrekking op het (specifiek en duidelijk) waarschuwen voor de jetblast die uit vliegtuigen komt die vlak bij het strand van Sint-Maarten opstijgen. Ondanks dit waarschuwingsarrest ging het daar op 13 juli 2017 gruwelijk mis; een vrouw kwam om door een val als gevolg van de jetblast. Ook dit arrest over specifiek waarschuwen heeft dus niet tot voldoende maatregelen geleid.

Private terreinen

Een teken aan de wand is hoe private partijen vaak aankijken tegen gevaarstelling door verharding en bomen. Zij zijn soms stomverbaasd als ik uitleg geef over hun verantwoordelijkheid voor de veiligheid van hun terrein. Vooral bij een snelle verhuizing, bijvoorbeeld bij tijdelijke huisvesting, wordt de veiligheid van het terrein en de toegang vergeten. Is er bovendien sprake van huur, dan is soms niet in kaart gebracht van wie de toegangsweg, de paden, het terrein en de omgeving rond de bomen

zijn: van de gemeente, de verhuurder? Vaak is ook niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor controle en beheer van wegen, routing et cetera, laat staan dat duidelijk is wie de bomen rond en op het terrein moet onderhouden. Bij huurders leeft ook het idee dat zij geen verantwoording dragen voor de veilige ontvangst van hun (soms kwetsbare) cliënten, maar dat die taak bij de verhuurder ligt. Die verhuurder zit vervolgens veilig in zijn ivoren toren en achter zijn huurovereenkomst. Dat wordt zeer gevaarlijk als het gaat om toegang of routing op

4 min. leestijd

JURIDISCH

hoogte van de verhardingsopdruk op hun terrein en op dat van de aansluitende weg. Men kent het gevaar, de eigen verantwoordelijkheid en die van de gemeentelijke wegbeheerder niet. Ten tweede zijn de cliënten vaak een zeer kwetsbare groep, die moeilijk ter been is. De gevolgen van valpartijen kunnen zeer ernstig zijn. Ten derde zijn er bij de huur van een pand of perceel meerdere partijen betrokken. Het is dan een hele uitzoekerij van wie alle verharding is, wie die moet herstellen en van wie de bomen zijn. Ten vierde kan acuut onderhoud vaak niet geregeld worden in de stress van een grootscheepse (spoed)verhuizing. Tijdelijke (waarschuwings)maatregelen worden vaak achterwege gelaten. En ten slotte wordt de wegbeheerder van een grote gemeente lang niet altijd op de hoogte gebracht van de komst van een (kleinere) instelling. Is dat wel het geval, dan zal hij een gebrekkige openbare weg of een gebrekkig voetpad dat toegang geeft tot deze instelling direct laten herstellen, of met spoed tijdelijke maatregelen nemen. Een simpele melding door het management kan hem daarbij helpen. Helaas komen wij dan weer uit bij punt één: het management heeft geen kennis van wegen, verhardingsopdruk, bomen ... En dus is de in punt twee genoemde kwetsbare cliënt mogelijk de dupe.

Boombeheer

Gemeentelijke bomen die verhardingsopdruk geven op een privaat terrein? Bij klachten over verhardingsopdruk door bomen zal de boombeheerder van de gemeente een afweging maken: is hier sprake van onrechtmatige hinder? Daarbij worden onder andere de ernst, duur en omstandigheden van de hinder beoordeeld. Is er sprake van tijdelijke huisvesting van een zorginstelling, bijvoorbeeld op een verlaten industrieterrein, dan zijn die omstandigheden ineens gewijzigd met de komst van de stroom kwetsbare cliënten. Een boombeheerder zal hiervan op de hoogte willen zijn. Dan komen we weer bij punt één: het management weet niet wat de verhardingsopdruk op het eigen terrein is en dat dit veroorzaakt wordt door de bomen – en meldt dit niet bij de boombeheerder. Die wil al deze informatie echter graag hebben; dan kan hij namelijk ook tijdig bomen innemen die takval geven, met gevolgen voor de kwetsbare cliënten. Dan de zorginstelling zelf. Bij hotels is het wel gebruikelijk om naar de omgeving te kijken; bij grotere horecaverblijven worden met regelmaat boomveiligheidscontroles uitgevoerd. Ik vraag mij af of dit bij zorginstellingen ook gebeurt. Ik kom meldingen tegen van zeer grote en duidelijk wrakke bomen die op cliënten terechtgekomen zijn. Vervolgens berichten de media: alle bomen

zijn direct gecontroleerd. Mosterd na de maaltijd? Ook bij scholen staan bomen lang niet altijd op het netvlies. Ik kom bij een school waar drie wrakke bomen op het schoolplein staan; er wordt niets ondernomen. Als ik mijn zorg daarover uitspreek, meldt de schoolbeheerder: dat is mij bij de overdracht niet meegedeeld; ik vraag het de tuinman. Wordt het niet tijd dat zorginstellingen en scholen op de hoogte gebracht worden van de zorgplicht die zij voor bomen én terrein hebben, om letsel en schade te voorkomen? Dit geldt trouwens voor iedere private instelling die in een groene omgeving zit. Bij dezen, dames en heren management van zorginstellingen en scholen: u doet geweldig werk, maar kijk ook eens naar uw werkomgeving. Verdiep u in uw zorgplicht, zorg voor uw bomen, controleer ze, onderhoud ze, schakel daarvoor een boomdeskundige in en niet de tuinman. Bomen zijn prachtig, maar kunnen ernstig letsel veroorzaken!

Mr. A.V.K. Goudzwaard is als boomjurist/ juridisch adviseur groen, natuur en landschap werkzaam bij Cobra groenjuristen, onderdeel van Cobra adviseurs. Cobra adviseurs adviseert over alle aspecten met betrekking tot stedelijke natuur.

Een teken aan de wand is hoe private partijen vaak aankijken tegen gevaarstelling door verharding en bomen

het terrein van een zorginstelling, huisartsenverzamergebouw en dergelijke. Wat gaat er fout en wat zijn de mogelijke gevolgen?

Ten eerste beseft het management van dit soort instellingen soms niet dat (openbare) wegen, en dus ook voetpaden, in beginsel niet gebrekkig mogen zijn, en dat dit ook in zekere mate geldt voor private terreinen. De toestand van de verharding van hun terrein staat niet op hun netvlies. Men heeft vaak geen weet van de toelaatbare

Be social

Scan of ga naar:

www.Stad+Groen.nl/artikel.asp?id=41-7003